

відіграють важливу роль, існує загроза фіктивних маніпуляцій, коли деякі закони можуть бути вигадані або перекручені для сенсаційних заголовків в ЗМІ. Такі маніпуляції можуть призвести до неправильного розуміння японської культури та законодавства. Не слід забувати, що до аналізу японських законів варто підходити з урахуванням їх історичного контексту та культурних особливостей, а також здійснювати критичну перевірку джерел інформації, щоб уникнути маніпуляцій та непорозумінь.

Список використаних джерел

1. Конституція Японської держави : Конституція від 03.11.1946 р. Конституційні акти Японії. URL: https://japan.kantei.go.jp/constitution_and_government_of_japan/constitution_e.html (Дата звернення: 22.04.2024).
2. Christin Lawler. An International Perspective on Battling the Bulge: Japan's Anti-Obesity Legislation and its Potential Impact on Waistlines Around the World. *The San Diego International Law Journal* 2009. Vol. 11, № 1. P. 287–318.
3. Цивільний кодекс: Закон Японії від 27 квітня 1896 р. № 89. URL: <https://www.japaneselawtranslation.go.jp/en/laws/view/3494/en> (Дата звернення: 26.04.2024).
4. Top 10 strange laws in Japan. TimeOut : веб-сайт. URL: <https://www.timeout.com/tokyo/blog/top-10-strange-laws-in-japan-081815>(Дата звернення: 26.04.2024).

Солевич Д.
*студентка юридичного факультету
Західноукраїнського
національного університету.
Науковий керівник: к.ю.н., доцент кафедри
теорії права та конституціоналізму ЗУНУ,
суддя у відставці
Бабкова Т. В.*

ЕТИКА ПОВЕДІНКИ СУДДІ У СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ

У сучасному цифровому світі соціальні мережі стали не лише майданчиком для спілкування та обміну інформацією, але й важливим аспектом професійної та особистої ідентичності. Для суддів, які мають значний вплив на правосуддя та роблять важливі рішення, використання соціальних мереж може стати причиною етичних дилем та конфліктів. Публічні висловлювання, коментарі та взаємодія в цифровому просторі можуть впливати на сприйняття об'єктивності, незалежності та професійної інтегритету суддів.

У сучасному світі соціальні мережі стали не лише платформою для спілкування та обміну інформацією, але й важливим аспектом професійної та особистої ідентичності. Для суддів, які здійснюють високу владу над правосуддям та впливають на життя людей, етика поведінки в соціальних мережах стає особливо важливою. Публічні висловлювання, коментарі та взаємодія у цьому цифровому просторі можуть вплинути на сприйняття суддівської об'єктивності, незалежності та професійної інтегритету [1].

Поведінка судді у соціальних мережах до певної міри є урегульованою як на міжнародному, так і на національному рівні. Зокрема, міжнародних правових актів варто виділити Основні принципи незалежності судових органів (1985) та Бангалорські принципи поведінки суддів (2006), а також відповідні акти Ради Європи: зокрема, Європейську хартію про статус суддів (1998), Рекомендацію Комітету міністрів (2010) щодо суддів: незалежність, ефективність та відповідальність [2], [3], [4], [5].

Створення персонального акаунту в соцмережі - це особиста справа суддів. Як немає і вимог створювати офіційні сторінки судів чи інших органів судоустрою та суддівського врядування в соцмережах. Разом з тим, Інтернет-мережа є найпоширенішим сьогодні джерелом інформації та найшвидшим засобом комунікації, тому використовувати її ресурси –це вимога часу. Як зазначали у своєму дослідженні Фідря Ю.О., Гофман Ю.Б. через соціальні мережі суддя може моніторити останні зміни у законодавстві, брати участь в обговореннях сучасних правничих концепцій та тенденцій, мати доступ до новин, бібліотек, баз даних та іншої корисної інформації без будь-яких обмежень [6, с.18-25].

Вказані науковці звертають увагу на те, що соціальні мережі мають постійну опцію для зберігання даних, що підвищує ризикнакопичення інформації і створення «досьє на суддю». Вони зберігають особисте спілкування в письмовій формі, що збільшує ризик опублікування приватних повідомлень без дозволу, а також ризик спотворення змісту під час подальшого спілкування. Спілкування є швидким і лаконічним, що може спонукати суддів публікувати необачні дописи. Такі дії, як «лайк» або пересилання інформації, наданої іншими, можуть здаватися відносно незначними й буденними, але вони кваліфікуються як регулярне вираження думки судді. Нема сумнівів, що на відміну від традиційних ЗМІ, у соціальних мережах відсутній контролер, а це дозволяє суддям публікувати все, що їм спадає на думку».

Названі ризики вимагають від суддів особливої обережності під час спілкування в соціальних мережах. Судді мають бути свідомі щодо ризику спотворення їх висловлювань навіть в закритих, обмежених у доступі групах. Їм слід остерігатися створення своєрідного «образу» на основі своїх коментарів, що справляє враження відсутності відкритості й неупередженості щодо певних питань. «Під час обговорення їхньої роботи як судді, захист авторитету та гідності посади повинен перешкоджати суддям робити коментарі, які ставлять під сумнів належне виконання ними їхніх обов'язків».

Суддям не варто:

- 1) оприлюднювати інформацію, що дозволяє дійти висновку про прихильність чи антипатію судді до якихось політичних партій, судді повинні дотримуватися принципу політичної нейтральності;
- 2) коментувати, додавати замітки чи посилання, що компрометують суддю чи судову владу, дають підстави сумніватися у його доброчесності, справедливості, компетентності, неупередженості та інших чеснотах;
- 3) демонструвати дружні (позаслужбові) відносини з адвокатами, прокурорами, що може викликати недовіру, сумніви в незалежності та об'єктивності, неупередженості судді під час здійснення правосуддя;
- 4) постити особисті фото чи відео, що можуть викликати обурення

громадськості (у розважальних закладах, в лазні, на пляжі тощо). Судді мають бути чутливими до того, який суспільний резонанс може викликати публікація тих чи інших світлин чи відео;

5) додавати до профілю матеріали (фото, відео і подібне), що ставлять під сумнів моральність та духовні цінності судді;

6) судді також, не повинні бути інфлюенсерами в соціальних мережах, тобто лідерами громадської думки, впливовими особами, адже це може негативно вплинути на суспільне сприйняття доброчесності суддів [7].

Отже варто відзначити, соціальні мережі, без перебільшення, вже стали найефективнішою платформою для дискутування важливих суспільно-політичних питань, їх активно застосовують у своїй політиці топ-посадовці і держав. Інформація, що її розміщують в інтернеті, стає публічною, а отже судді повинні утримуватися від опублікування в соцмережах будь-яких матеріалів, які можуть поставити під загрозу довіру громадськості до їх неупередженості або можуть суперечити гідності їх посади чи дискредитувати судову систему [8].

Список використаних джерел

1. Ржешевський міський суд Київської області. Прес служба суду. Як судам використовувати соціальні мережі? Які ризики несуть соцмережі для судової комунікації? 08 грудня 2021 <https://rg.ko.court.gov.ua/sud1020/pres-centr/news/1225937/>

2. Основні принципи незалежності судових органів, схвалені резолюціями 40/32 та 40/146 Генеральної Асамблеї від 29 листопада та 13 грудня 1985 року https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_201#Text

3. Бангалорські принципи поведінки суддів від 19 травня 2006 року https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_j67#Text

4. Європейська хартія про статус суддів <chrome-extension://efaidnbnmnnibpcajpcglclefindmkaj/https://court.gov.ua/userfiles/05.pdf>

5. Рекомендація CM/Rec (2010) 12 Комітету Міністрів Ради Європи державам-членам щодо суддів: незалежність, ефективність та обов'язки https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_a38#Text

6. Фідря Ю.О., ГофманЮ.Б. Етичні засади поведінки судді у соціальних мережах. Історико-правовий часопис. 2022. Т.19, No2, С.18-25.

7. Кодекс суддівської етики, затверджений XI черговим з'їздом суддів України 22.02.2013 <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/n0001415-13#Text>

8. Висновок КРЄС No 25 (2022) про свободу вираження поглядів суддів від 2 грудня 2022 року. URL:https://sud.ua/uk/news/publication/256843-sudi-inflyuensery-ne-dolzhny-samovyrazhatsya-v-sotssetyakh-v-uscherb-avtoritetu-sudebnoy-vlasti-zaklyuchenie-kses#google_vignette